

ВІДЗИВ
офіційного опонента
на дисертацію Каплюченко Тетяни Вікторівни на тему
«Правове регулювання ринкового нагляду на внутрішньому
споживчому ринку непродовольчих товарів ЄС», поданої на
здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук
за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право.

Правова система Європейського Союзу (далі – ЄС) ґрунтується на системі цінностей, забезпечення яких належить до спільних завдань ЄС і є спільною метою держав-членів ЄС, де принципи демократії, верховенства права і поваги прав людини є визначальними. Водночас економічна складова цих процесів

Актуальність теми зумовлена активізацією залучення України до євроінтеграційних процесів, адже із підписанням у 2014 р. Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом власне правове забезпечення співробітництва між ЄС, Україною та його державами-членами у сфері економічній набуває окремої гостроти і актуальності у контексті реалізації положень про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС. Окремо хотілося б відзначити брак актуальних розробок даної тематики в Україні власне у такому ракурсі, що підкреслює актуальність дослідження.

Досліджуючи дану тематику, автор у першому розділі роботи цілком слушно встановлює досліджує питання про співвідношення понять внутрішнього ринку і внутрішнього споживчого ринку в ЄС, а також окреслити особливості їхнього правового регулювання, зокрема розкриваючи «інтеграційний характер правової природи внутрішнього споживчого ринку». У другому розділі роботи автор намагалася дослідити інституційно-правові засади регулювання ринкового нагляду на внутрішньому споживчому ринку непродовольчих товарів у ЄС. У цьому розділі автором здійснено спробу розкрити природу та зміст правового регулювання, що ухвалюється на рівні Європейського Союзу з метою забезпечення як безпеки продукції і процедур оцінки її відповідності, мабуть стандартам ЄС, а також порядку, механізмів і системи ринкового нагляду на ринку непродовольчих товарів у ЄС. У третьому розділі роботи увагу приділено питанням узгодження правового регулювання ринку споживчих товарів в Україні із відповідними стандартами ЄС у контексті реалізації зобов'язань, що

закріплені в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у цій сфері. Тут окремо хотілося б наголосити, що Україна, як договірна сторона низки міжнародних договорів і конвенцій, присвячених вказаній тематиці і проаналізованих у даній роботі, особливо у контексті реалізації положень Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС.

Запропонована автором структура подання матеріалу і проведення дослідження є досить логічною, послідовною та дозволила досить повно та ґрунтовно розкрити власне інтеграційно-правові аспекти досліджуваної тематики.

Достовірність результатів дослідження у кандидатській дисертації Каплюченко підтверджується використанням у роботі масиву міжнародно-правових актів, актів права ЄС, міжнародних договорів як універсального, так і регіонального характеру, практики Суду ЄС, Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, актів національного законодавства України, що регулюють як засади внутрішнього ринку ЄС, так і внутрішнього споживчого ринку ЄС, так і різних аспектів здійснення ринкового нагляду на ринку непродовольчих товарів у ЄС, а також опрацюванням відповідної спеціалізованої наукової літератури.

Висновки загалом відповідають проведеному дослідженню і поставленим завданням, є достатньою мірою самостійними, логічно обґрунтованими і здійсненими на основі осмислення і критичного аналізу як установчих актів ЄС у редакції Лісабонського договору, так і низки актів вторинного права – директив та регламентів, а також рішень Суду ЄС.

Аналізуючи дисертаційну роботу Каплюченко Т.В., окрім її актуальності окремо хотілося б наголосити на складності досліджуваної тематики, адже окреслене коло правових відносин, які підлягали науковому опрацюванню, регулюється нормам різних галузей права, де національно-правові аспекти і інтеграційно-правове регулювання у рамках ЄС складають один із елементів комплексного дослідження даної проблематики.

Попри в цілому позитивне враження від рівня розкриття матеріалу, опрацювання джерельної бази, а також технічних характеристик виконання дослідження, хотілося б відзначити певні спірні моменти, які вимагають уточнення позиції дисертантки, а саме:

- 1) У змісті розділу 1 «Особливості правового регулювання споживчого ринку ЄС як складової внутрішнього ринку», на мою

думку, надмірну увагу приділено загальним засадам правового регулювання внутрішнього ринку як концепції і правового інституту у праві ЄС, а особливості його правового регулювання слід було виокремити більш детально, зокрема в контексті т.зв. «споживчого ринку ЄС».

2) у цьому розділі роботи заслуговує уваги намагання автора провести теоретичне обґрунтування особливостей «споживчого ринку ЄС» як правової категорії, однак відмінності у поняттях «споживчий ринок» (С.41) і «ринок споживчих товарів» (С.43) ґрунтуються на економічних підходах до вказаних понять, а відмінності між ними не пояснено у тексті роботи належно. Підводячи підсумки до першого розділу роботи автору доцільно було б пояснити особливості такої категорії як «Споживчий ринок ЄС», особливо через призму особливостей правового регулювання вказаної категорії у праві ЄС, розширивши аналіз не лише до понять товару і послуги у праві ЄС, а показавши взаємозв'язок правового регулювання цих окремих правових категорій і категорії споживчого ринку.

3) У цьому ж розділі автор говорить про зміст т.зв. «позитивної» та «негативної інтеграції» (С.30-32), однак зміст цих концепцій для правового регулювання споживчого ринку в ЄС, і зокрема, поняття і механізми т.зв. «позитивної інтеграції» у роботі не розкрито.

4) Поза увагою автора залишилося більш детальне дослідження поняття споживача у праві ЄС (зокрема як основи для визначення і окреслення поняття «споживчого ринку», хоча автор намагається проаналізувати у другому розділі роботи «новий підхід» і «глобальний підхід» у правовому регулюванні відносин у сфері захисту прав споживача і вплив на регулювання ринкового нагляду у ЄС особливо щодо ринку непродовольчих товарів.

5) У другому розділі роботи автор наголошує на інституційних засадах ринкового нагляду на внутрішньому споживчому ринку непродовольчих товарів у ЄС, водночас поняття «внутрішнього споживчого ринку непродовольчих товарів» не є чітко визначеним у дисертації, а аналіз повноважень органів ЄС у сфері ринкового нагляду доцільно було виділити окремими положеннями, як і висновки про особливості правового регулювання ринкового нагляду у ЄС доцільно було винести у наукову новизну.

б) досліджуючи питання і природу ринкового нагляду в ЄС, а також правові засади його здійснення автору доцільно було б присвятити більше уваги цитуванню використаних у роботі джерел.

Проте, вказані недоліки не знижують позитивної оцінки дисертаційного дослідження. Запропоновані в роботі висновки мають практичне значення і можуть бути використані для подальшого розвитку права Європейського Союзу. Рекомендації, що приводяться в дослідженні, можуть бути досить цікавими і достатньою мірою корисними для практичних працівників національних та міжнародних інституцій у сфері правового регулювання ринкових відносин у ЄС, зокрема в Україні для забезпечення приведення національного законодавства України у відповідність із стандартами права ЄС, що регулюють різні аспекти, дотичні до питання правового регулювання споживчого ринку непродовольчих товарів. Окрім цього, результати дисертаційного дослідження можуть бути використаними у навчальному процесі.

Таким чином, враховуючи викладене можна зробити висновок, що кандидатська дисертація «Правове регулювання ринкового нагляду на внутрішньому споживчому ринку непродовольчих товарів ЄС» відповідає у цілому вимогам Постанови КМУ №567 «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння звання старшого наукового співробітника» від 24 липня 2013 р., що висуваються до такого роду робіт, а її авторка – Каплюченко Тетяна Вікторівна заслуговує на присудження їй наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право.

Офіційний опонент
кандидат юридичних наук,
доцент, доцент кафедри
теорії права та прав людини
Українського католицького університету

Головко-Гавришева О.І.

Підпис Головко-Гавришевої О.І. підтверджую.

